

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 601/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. júla 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., Garbiarska 2, Košice, zastúpenej advokátom JUDr. Danielom Blyšťanom, Advokátska kancelária JUDr. Daniel Blyšťan, s. r. o., Rastislavova 784/68, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 187/2013 a jeho rozsudkom zo 16. mája 2014 a postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 77/2014 a jeho rozsudkom z 20. januára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. apríla 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných

práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 187/2013 a jeho rozsudkom zo 16. mája 2014 a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 77/2014 a jeho rozsudkom z 20. januára 2016.

Žalobkyňa [REDAKOVANÉ] podala voči sťažovateľke žalobu, ktorou sa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3 C 2215/2012 z 19. januára 2012 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Okresný súd rozsudkom č. k. 10 C 187/2013-161 zo 16. mája 2014 rozhodol tak, že okrem iného zrušil napadnutý rozhodcovský rozsudok. Sťažovateľka sa proti tomuto rozsudku odvolala. Krajský súd rozsudkom č. k. 9 Co 77/2014-205 z 20. januára 2016 rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu vo výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnosti poukazuje na to, že v obdobných veciach podala dovolania na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý ich však odmietol z dôvodu podľa § 243b ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, čo odôvodnil tým, že ide o dovolanie v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom (napr. uznesenie sp. zn. 3 Cdo 265/2015, kde poukázal na konania vedené pred najvyšším súdom pod spisovými značkami: 5 Cdo 460/2014, 3 Cdo 102/2014, 3 Cdo 260/2014, 3 Cdo 332/2014, 3 Cdo 368/2014, 3 Cdo 474/2014, 3 Cdo 99/2015, 3 Cdo 224/2015). Podľa sťažovateľky je preto zrejmé, že jej najvyšší súd neposkytol a ani neposkytne účinnú ochranu jej ústavou garantovaných práv, a tak je ústavná sťažnosť jediným možným prostriedkom ochrany ňou označených práv.

Vo vzťahu k odvolaciemu súdu sťažovateľka namieta, že sa s jej odvolacími námietkami vysporiadal stručne a nekonkrétne, pričom na niektoré vôbec nereagoval a ani neposkytol stanovisko k tomu, či tieto námietky sú alebo nie sú relevantné a prečo. Rozhodnutie odvolacieho súdu je preto podľa sťažovateľky nepreskúmateľné a arbitrárne: *„Odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu stručným spôsobom, poukazujúc na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. Uvedené ustanovenie však nemožno aplikovať mechanicky.*

Pri aplikácii tohto ustanovenia je potrebné zohľadniť požiadavky vyplývajúce z práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. V danom prípade je zrejmé, že neboli splnené podmienky pre aplikáciu ust. § 219 ods. 2 O.s.p., dokonca ani pre potvrdenie rozsudku. Rozsudok odvolacieho súdu nemožno považovať za riadne odôvodnený v súlade s ust. § 157 O.s.p., je nepreskúmateľný a arbitrárny, pričom postupom odvolacieho súdu v hrubom rozpore s ust. § 219 O.s.p. bola odporcovi odňatá možnosť konať pred súdom ako aj porušené jeho právo na spravodlivý proces.“

Sťažovateľka namieta, že sa odvolací súd nevysporiadal s jej námietkami, „ktoré sa týkali nielen vedenia konania ale aj vykonania dokazovania. Sťažovateľ namietal porušenie ust. § 118 ods. 2, § 118 ods. 1 aj § 118 ods. 4 O.s.p., § 122 a nasl. a najmä § 129 O.s.p., tieto námietky odvolací súd ale ignoroval a vôbec sa k nim nevyjadril.“

Odvolací súd sa ďalej podľa sťažovateľky riadne nevysporiadal s konkrétnymi skutkovými okolnosťami prípadu, najmä s otázkou individuálneho dojednania rozhodcovskej doložky, s tým, že rozhodcovská doložka bola zjavne formálne aj obsahovo oddelená od textu všeobecných poisťných podmienok (osobitný stĺpec na poslednej strane, väčšie písmo zvýraznené kurzívou, výslovne v písomnej forme uvedené právo odmietnuť rozhodcovskú doložku, výslovne písomne uvedené právo aj dodatočne odstúpiť od rozhodcovskej doložky a i.). Napokon namieta, že odvolací súd sa nevyjadril ani k odvolacej námietke, že súd mal povinnosť vykonať test primeranosti podmienky.

Sťažovateľka vidí porušenie svojich ústavných práv aj v porušení jej procesných práv, ktoré namietala v podanom odvolaní a s ktorými sa krajský súd „nijako nevyporiadal ale úplne ich ignoroval“.

Podľa sťažovateľky mimoriadne dôležitou námietkou, ku ktorej sa krajský súd nevyjadril, „bolo porušenie ust. § 122 O.s.p. a najmä § 129 O. s. p. zo strany súdu prvého stupňa. Sťažovateľ namietal a naďalej namieta, že by prvostupňový súd vykonal listinné dôkazy, ktoré predkladali účastníci konania, a teda že súd nepostupoval v súlade s ust. § 129 O.s.p., preto je celé konanie zmätočné a skutkový stav ani nebol zistený. K uvedenej

námietke sa odvolací súd nevyjadril. Ako teda mohol odvolací súd potvrdiť rozsudok, ak nebol ani skutkový stav zistený v súlade so zákonmi? Je úplne zrejmé, že nedodržaním postupu vykonávania listinných dôkazov podľa ust. § 129 O.s.p. došlo k hrubému porušeniu ústavných práv sťažovateľa a k odňatiu jeho práva na spravodlivý proces.“. Sťažovateľka uvádza, že v spise a ani v zápisniciach z pojednávania sa nenachádza údaj o tom, že by súd čítal listiny, teda dôkazy podľa § 129 Občianskeho súdneho poriadku. „Prvostupňový súd žiaden z listinných dôkazov nevykonal podľa § 129 O.s.p., a toto sťažovateľ namietal, a odvolací súd sa s týmto nijako nevyporiadal. Súd prvého stupňa rovnako neuviedol a nezdôvodnil, ktoré dôkazy (napr. listinné) nevykoná a prečo. To všetko predstavuje hrubý zásah do práva sťažovateľa na spravodlivý proces.“ Sťažovateľka ďalej namieta aj to, že krajský súd „neoznámil výsledky prípravy pojednávania, čím porušil ust. § 118 ods. 1 O.s.p., súd porušil aj ust. § 118 ods. 2 a 4 – k týmto námietkam sa odvolací súd nevyjadroval vôbec“.

Okresný súd podľa sťažovateľky „nedodržel snád' ani jedno z ustanovení § 118 O.s.p., upravujúce priebeh konania. Rozhodnutie súdu tak bolo nepredvídateľné a je aj nepreskúmateľné, nakoľko skutkový stav, o ktorý sa opiera súd v odôvodnení napadnutého rozsudku nebol zistený v súlade so zákonom a nemôže byť podkladom pre žiadne zákonné rozhodnutie. Vzhľadom na nedodržanie postupu podľa ust. § 118 a to § 118 ods. 1, § 118 ods. 2, § 118 ods.4, § 122 a nasl. či § 129 O.s.p. bolo rozhodnutie aj celé konanie pred Okresným súdom nepredvídateľné, zmätočné, a sťažovateľovi bolo odňaté právo na spravodlivý proces a prístup k súdu.“.

Sťažovateľka namieta porušenie práva na spravodlivý proces z dôvodu, že súdy postupovali v rozpore nielen s predpismi Slovenskej republiky, ale aj so smernicou 93/13/EHS a rozhodnutiami Súdneho dvora Európskej únie. Uvádza, že ak „súd v konaní posudzuje ne/prijateľnosť rozhodcovskej doložky ako podmienky, tak súd by musel vzhľadom na všetky skutkové okolnosti prípadu vykonať tzv. test primeranosti podmienky a až podľa jeho výsledkov prípadne konštatovať hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa – k tomuto však nedošlo“.

V rámci testu primeranosti „ten, kto mieni označiť podmienku za neprijateľnú, teda musí skutkovo preukázať, že v jej dôsledku tu vznikol nepomer v konkrétnych právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa A TO V ČASE UZAVRETIA ZMLUVY (nie neskôr) a preukázať navyše, že tento nepomer nie je bežný, ale dokonca HRUBÝ... Je nepochybné, že aj rozhodnutie o tom, že prípadný skutkovo zistený nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa musí byť presvedčivo a preskúmateľne zdôvodnené logickým myšlienkovým postupom, pričom súd musí uviesť premisy a skutkové zistenia z ktorých vychádzal.“.

V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci Csipai (C-472/11), z ktorého pre súdy vyplýva povinnosť „opodstatniť vyhlásenie podmienky za neprijateľnú podmienku skutkovými a právnymi závermi získanými postupom podľa čl. 4 Smernice (u nás § 53 ods. 10 OZ)“.

Odvolávajúc sa aj na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie (C-342/13), uvádza, že súdy sú povinné skúmať, či rozhodcovská doložka zbavuje spotrebiteľa práva na prerokovanie veci pred všeobecným súdom alebo mu tento prístup sťažuje. „V danom prípade dojednaná rozhodcovská doložka takéto následky nielenže nemá (ani dohodnuté) ale ani mať nemôže, a to práve z dôvodu existencie zákonnej úpravy rozhodcovského konania okrem iného aj zákonnej úpravy práva spotrebiteľa podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku okrem iného aj z dôvodu porušenia právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Preto aj zákonná úprava bráni tomu, aby v danom prípade rozhodcovská doložka bránila spotrebiteľovi v jeho práve obrátiť sa na všeobecný súd.“

Sťažovateľka uvádza, že povinnosť vykonania testu primeranosti podmienky vyplýva z toho, že „zákonodarca prezumuje legitímnosť dojednania samotnej rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve“. V tejto súvislosti poukazuje aj na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 3057/10, v ktorom sa uvádza, že na záver o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, resp. doložky je potrebné najmä individuálne posúdenie jej formulácie a jej obsahu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

K namietanému porušeniu práv napadnutým postupom a rozsudkom okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd

nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (porov. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (porov. I. ÚS 20/02, III. ÚS 152/03).

Sťažovateľka sťažnosťou napáda rozsudok okresného súdu. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka využila svoje právo podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

K namietanému porušeniu práv napadnutým postupom a rozsudkom krajského súdu

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namieta, že súdy okrem iného nevykonali „*test primeranosti podmienky*“, v dôsledku čoho postupovali nielen v rozpore s predpismi Slovenskej republiky, ale aj so smernicou 93/13/EHS a rozhodnutiami Súdneho dvora Európskej únie. V rámci tohto testu „*ten, kto mieni označiť podmienku za neprijateľnú, teda musí skutkovo preukázať, že v jej dôsledku tu vznikol nepomer v konkrétnych právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa A TO V ČASE UZAVRETIA ZMLUVY (nie neskôr) a preukázať navyše, že tento nepomer nie je bežný, ale dokonca HRUBÝ... Je nepochybné, že aj rozhodnutie o tom, že prípadný skutkovo zistený nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa musí byť presvedčivo a preskúmateľne zdôvodnené logickým myšlienkovým postupom, pričom súd musí uviesť premisy a skutkové zistenia z ktorých vychádzal.*“.

Zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou, prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy). Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov s ústavou a dohovorom najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu je sťažnosť zjavne neopodstatnená, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05).

Krajský súd v napadnutom rozsudku, stotožňujúc sa s odôvodnením okresného súdu, okrem iného uviedol: „Podstatnou právnou otázkou v danej veci v súvislosti aj s dôvodmi uvádzanými žalovaným v odvolaní bola otázka, či rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol a ktorá je upravená v čl. XV. VPP žalovaného, podľa ktorej všetky vzájomné spory a sporné otázky poistenia budú rozhodované v rozhodcovskom konaní je podmienkou individuálne dojednanou a v negatívnom prípade, či zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľná podmienka).

Vychádzajúc z obsahu spisu je zrejmé, že dňa 22.1.2010 bola medzi účastníkmi konania uzatvorená poistná zmluva, pričom jej súčasťou tvorili všeobecné poistné podmienky.“

„Základnou črtou spotrebiteľskej zmluvy... je to, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluvy uzatvorené so žalobcom túto charakteristiku v celom rozsahu spĺňajú. Súčasťou poistnej zmluvy boli aj Všeobecné poistné podmienky, ktoré žalobca ovplyvniť nemohol nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Podľa dohodnutej rozhodcovskej doložky (XV. Všeobecných poistných podmienok) sa všetky spory mali riešiť výlučne v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Takáto zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve alebo vo všeobecných poistných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná, a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Za právne bezvýznamné je potrebné označiť tvrdenie žalovaného o individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky v osobitných zmluvných dojednávaniach. V týchto osobitných zmluvných dojednávaniach (časť XVII. Všeobecných poistných podmienok bod 3) si účastníci len opätovne dohodli povinnosť v prípade akéhokoľvek sporu podrobiť sa rozhodcovskému konaniu už raz dohodnutému vo Všeobecných poistných podmienkach. Z týchto zmluvných dojednaní nevyplýva, aby v prípade ich nepodpísania žalobcom mala stratiť platnosť tiež časť XV. Všeobecných poistných podmienok, ktorá sa týkala rozhodcovského konania. Preto bez ohľadu na to, či by žalobca osobitné zmluvné dojednania podpísal alebo nie, jeho povinnosťou vyplývajúcou z Všeobecných poistných podmienok bolo podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Takúto duplicitnú úpravu riešenia

sporov vo Všeobecných poisťných podmienkach a osobitných zmluvných dojednaniach nemožno označiť inak, ako zavádzajúcu.

V súvislosti s akoukoľvek rozhodcovskou zmluvou je potrebné dodať, že jej cieľom je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu rozhodcom, ako súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali túto právomoc. Často sa rozhodcovská zmluva vyjadrí len v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splyva s ostatnými podmienkami v štandardnej zmluve. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je predsa len význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože pri vzniku sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Keďže sa tak stane v súkromnom právnom procese, požiadavka na rešpektovanie princípov súkromného práva rozhodcom, vrátane princípu dobrých mravov, je plne opodstatnená. Ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná alebo vyplýva zo štandardnej zmluvy, a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces nedokáže náležite naplánovať, sú úplne na mieste.

Rozhodcovskú doložku v predmetnej veci si žalobca osobitne nevyjednal, nakoľko táto splyvala s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všeobecným obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu vyvolanému dodávateľom.“

Podľa názoru ústavného súdu napadnutý rozsudok krajského súdu nemožno považovať za arbitrárny. Hoci sa, vychádzajúc z § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, stotožnil s odôvodnením odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu, v záujme presvedčivosti argumentáciu okresného súdu rozvinul, a tak sa nemožno stotožniť s názorom sťažovateľky, podľa ktorej krajský súd rozhodnutie potvrdil stručným spôsobom a iba mechanicky aplikoval uvedené ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil v postupe a záveroch krajského súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s argumentáciou krajského súdu nestotožňuje, sama osebe nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor

krajského súdu svojím vlastným. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa sťažovateľky sa krajský súd nevysporiadal s námietkami, „*ktoré sa týkali nie len vedenia konania ale aj vykonania dokazovania. Sťažovateľ namietal porušenia ust. § 118 ods. 2, § 118 ods. 1 aj § 118 ods. 4 O.s.p., § 122 a nasl. a najmä § 129 O.s.p., tieto námietky odvolací súd ale ignoroval a vôbec sa k nim nevyjadril.*“. Sťažovateľka uvádza, že krajský súd sa v rozhodnutí o jej odvolaní nezaoberal námietkou, obsahom ktorej bolo „*porušenie ust. § 122 O.s.p. a najmä § 129 O. s. p. zo strany súdu prvého stupňa. Sťažovateľ namietal a naďalej namieta, že by prvostupňový súd vykonal listinné dôkazy, ktoré predkladali účastníci konania, a teda že súd nepostupoval v súlade s ust. § 129 O.s.p., preto je celé konanie zmätočné a skutkový stav ani nebol zistený. K uvedenej námietke sa odvolací súd nevyjadril.*“. Podľa sťažovateľky v spise a ani v zápisniciach z pojednávania sa nenachádza údaj o tom, že by súd čítal listiny, teda dôkazy podľa § 129 Občianskeho súdneho poriadku. „*Prvostupňový súd žiaden z listinných dôkazov nevykonal podľa § 129 O.s.p., a toto sťažovateľ namietal, a odvolací súd sa s týmto nijako nevysporiadal. Súd prvého stupňa rovnako neuviedol a nezdôvodnil, ktoré dôkazy (napr. listinné) nevykoná a prečo. To všetko predstavuje hrubý zásah do práva sťažovateľa na spravodlivý proces.*“

Podstatou tejto námietky sťažovateľky je tvrdenie, že krajský súd sa nedostatočne, resp. vôbec nevysporiadal s jej námietkami uvedenými v odvolaní, týkajúcimi sa vedenia konania a vykonávania dokazovania.

Odvolací súd v tejto súvislosti uviedol: „*Je tiež zrejmé, že súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie v zmysle návrhov účastníkov konania, vypočul svedkyňu [REDACTED], sprostredkovateľku poistenia a zároveň na pojednávaní konanom dňa 14.3.2014 oboznámil obsah spisu spolu so všetkými predloženými listinnými dôkazmi (č. l. 143).*“ Podľa názoru ústavného súdu je uvedené vyjadrenie odvolacieho súdu postačujúce, keďže týmto dáva odpoveď na podstatu námietky sťažovateľky. Ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, v zmysle ktorej sú všeobecné súdy povinné v rámci odôvodnenia rozhodnutia poskytnúť odpoveď na konkrétne námietky účastníkov konania

a zároveň dať jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky, ktoré súvisia s predmetom súdnej ochrany. Uvedené však neznamena povinnosť všeobecných súdov dať odpoveď na všetky otázky, ktoré nastolili účastníci konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07).

Na základe už uvedeného preto ústavný súd odmietol sťažnosť aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júla 2016